

COORDONAT:

Consiliul de Administrație al I.S. "CMAC"

Proces-verbal nr. 04/22 din 08.07.2022

**DAREA DE SEAMĂ
A ADMINISTRATORULUI INTERIMAR
Întreprinderii de Stat
”Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”
pentru anul 2021**

mun. Chișinău

I. Informații generale:

Î.S. "CMAC" este creată la data de 17.12.2013, în rezultatul reorganizării prin contopire a Î.S. „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadîr - Lunga” (în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 996 din 27.12.2012). Fondator al Î.S. "CMAC" este Agenția Proprietății Publice.

Subdiviziunile structurale principale ale Î.S „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” (Î.S "CMAC") sunt: Direcția Generală Organism de Inspecție, Verificări Metrologice și Dispozitive Medicale, Organismul Certificare Produse, Laboratorul Încercări Produse Agroalimentare, Laboratorul Încercări Produse Industriale, Laboratorul Etalonare, Centrul Formare Continuă, Oficiul Teritorial Bălți și Oficiul Teritorial Ceadâr-Lunga și Cahul.

Î.S. "CMAC" prestează servicii pe întreg teritoriul țării, după cum urmează:

- în zona Centru prin intermediul locației Chișinău (mun. Chișinău, str. E. Coca 28);
- în zona de Nord a țării prin intermediul locației Bălți (mun. Bălți, str. Decebal 13);
- în zona de Sud a țării prin intermediul locației Ceadâr-Lunga și Cahul, care deține două locații (mun. Ceadâr-Lunga, str. Lunaciarschii 8 și mun. Cahul, str. V. Alecsandri 102).

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare în următoarele domenii de măsurări: mărimi mase mici, mase mari, volum, forță și duritate, mărimi termice, debit, presiuni, mărimi electro-radio-tehnice, mărimi electrice, frecvență și timp, acustică, ultrasonografie, mărimi geometrice, mărimi fizico – chimice;
- etalonarea mijloacelor de măsurare în domeniile mărimilor mase mici și mari, volum, forță și duritate, mărimi termice și mărimi geometrice;
- certificarea produselor alimentare/nealimentare conform domeniilor acreditate;
- certificarea sistemelor de management conform SM SR EN ISO 9001:2011 Sisteme de management al calității. Cerințe și SM SR EN ISO 22000:2006 Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar;
- efectuarea încercărilor de laborator în domeniul agroalimentar, industrial;
- instruirea în domeniul evaluării conformității (metrologie, certificarea produse, certificarea și implementarea sistemelor de management etc.).

II. Indicatorii de performanță ai întreprinderii:

2.1 Analiza indicatorilor financiari

Cu privire la situația finanțiară a Î.S. „CMAC” în perioada din data numirii Administratorului interimar, la data de 20.10.2021, Î.S. "CMAC" dispune de următoarele înscrieri în bilanțul contabil:

- Mijloace bănești în conturile bancare ale întreprinderii în suma de 209733,73 lei.

2. Datorii în suma de – 3 244 216,99 lei, dintre care:

- Datorii față de furnizori în suma de - 1 630 682 lei,
- Datorii față de salariați în suma de - 107 936,33 lei
- Datorii față de buget în suma de - 819 945,06 lei,
- Alte datorii curente în sumă de - 41 951,06 lei.
- Datorii in urma deciziilor instanțelor de judecată- 643 701,86 lei

Având în vedere observațiile constatate, la data de 20.10.2021 în cadrul I.S. "CMAC" se constată o poziție finanțieră negativă, prin insuficiență valorică de mijloace bănești în suma de 3 034 483,26 lei, ceea ce conturează echilibrul nesatisfăcător între resursele finanțiere, de capital și resurse umane.

Astfel, sub povara obligațiilor întreprinderii, care decurg din faptele economice anterioare, în situația din 20.10.2021, în cedarea stingerii datoriilor curente, care reflectă valoarea datoriilor comerciale, datoriilor față de salariați, față de bugetul de stat, datorii în urma deciziilor instanțelor de judecată și alte datorii curente, în perioada octombrie-decembrie 2021 au fost întreprinse măsuri pentru onorarea obligațiilor scadente în acest sens.

În această ordine de idei, în scopul asigurării aspectelor referitoare la redresarea activității economico-finanțiere a întreprinderii, se apreciază stingerea sistematică a datoriilor față de furnizori și identificarea debitorilor întreprinderii, în vederea recuperării creațelor.

La data de 16 decembrie 2021 , I.S. "CMAC" a înaintat o sesizare la Procuratura anticorupție cu privire la atragerea la răspundere a factorilor de decizie din cadrul întreprinderii pentru perioada 2020-2021 care au dus la delapidarea resurselor finanțiere a întreprinderii în valoare de 4 162 154,78 lei și returnarea mijloacelor finanțiere.

Cu privire la situația finanțieră la data de 31 decembrie 2021, I.S. „CMAC” dispune de următoarele înscrieri în bilanțul contabil:

1. Mijloace bănești în conturile bancare ale întreprinderii în suma de - 660981,41 lei.
2. Datorii în suma de – 3 266 577,91 lei, dintre care:
 - Datorii față de furnizori în suma de – 885 398,76 lei,
 - Datorii față de salariați în suma de – 902 116,37 lei (salariul calculat pentru luna decembrie 2021),
 - Datorii față de buget în suma de – 757067,59 lei,
 - Alte datorii curente în sumă de – 125 211,64 lei.

Având în vedere observațiile constatate, la data de 31.12.2021 în cadrul I.S. „CMAC” se constată o poziție finanțieră negativă, prin insuficiență valorică de mijloace bănești în suma de – 2 669 794,36 lei, ceea ce conturează echilibrul nesatisfăcător între resursele finanțiere, de capital și resurse umane.

Astfel, sub povara obligațiilor întreprinderii, care decurg din faptele economice anterioare, în situația din 31.12.2021, în vederea stingerii datoriilor curente, care reflectă valoarea datoriilor comerciale, datoriilor față de personal, față de bugetul de stat și alte datorii curente, în perioada ulterioară vor fi întreprinse măsuri pentru onorarea obligațiilor scadente în acest sens.

În această ordine de idei, în scopul asigurării aspectelor referitoare la redresarea activității economico-finanțiere a întreprinderii, se apreciază stingerea sistematică a datoriilor față de furnizori și identificarea debitorilor întreprinderii, în vederea recuperării creațelor pentru asigurarea procesului de continuitate a întreprinderii..

Pe parcursul anului 2021, Î.S. "CMAC" a obținut venituri totale în valoare de 25 867,33 mii lei, dintre care venituri din activitatea operațională în sumă de 24 849,02 mii lei, alte venituri operaționale 430,1 mii lei și venituri financiare în valoare de 588,21 mii lei.

Cu privire la situația finanțieră la data de **15.06.2022**, Î.S. „CMAC” dispune de următoarele înscrieri în evidență contabilă:

- Mijloace bănești în conturile bancare ale întreprinderii în suma de - 921 999,08 lei și 1049,48 Euro.
- 2. Datorii în suma de – 1 036 654,54 lei, dintre care:
 - *Datorii față de furnizori în suma de – 183 428,10 lei,*
 - *Datorii față de salariați în suma de – 1 108,27,*
 - *Datorii față de buget în suma de – 852 118,17 lei (impozitul pe venit din salariu și contribuțiile de asigurări obligatorii medicale pentru salariile achitante în lunile mai și iunie 2022, obligativitatea achitării datoriilor față de buget apare la data de 25.06.2022 și 25.07.2022, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale calculate în luna iunie pentru salariul lunii mai 2022, obligativitatea achitării 25.07.2022).*

Ponderea cea mai mare în total venituri o deține veniturile din activitatea operațională în valoare de 24 849,02 mii lei (96 % din total venituri obținute pe întreprindere), ceea ce reprezintă o bună funcționare a activității de bază a entității.

Structura venitului din vânzări pentru anul 2021, conform domeniului de activitate al întreprinderii este următoarea:

- verificări metrologice – 11 341 312 lei;
- încercări de laborator în domeniul agroalimentar/industrial/încercări pentru drumuri și construcții – 6 234 684 lei;
- certificarea produselor alimentare/nealimentare – 3 699 475 lei;
- certificarea sistemelor de management a calității – 1 680 392 lei;
- instruirea și formarea profesională a personalului – 123 967 lei;
- laborator etalonare – 1 168 264;
- arenda încăperilor – 600 921.

Analiza veniturilor pe tipuri de activități este expusă în tabelul 1.

Tabelul 1

Indicatori	mii, lei	ponderea, %
1. Venituri din activitatea operațională, din care:	24849,01	96,0
• <i>Venituri din vânzări</i>	24248,1	93,7
• <i>Venituri din arendă</i>	600,9	2,3
2. Alte venituri operaționale	430,1	1,7
3. Venituri din alte activități	588,2	2,3
Total venituri Î.S. "CMAC"	25867,3	100,0

Performanțele financiare ale Î.S. „CMAC” pentru anul 2021 s-au evidențiat în primul rând prin nu a fîn pierderi financiare ținând cont de faptul că a fost afectat de pandemia COVID-19.

Suplimentar, este de menționat despre nerespectarea condițiilor contractuale de către multe instituții medicale, și anume prin încheierea contractului pentru verificarea mijloacelor de măsurare și inspecția dispozitivelor medicale cu Î.S. „CMAC”, primind banii de la Trezoreria de Stat pentru planificarea lucrărilor respective, nu mai execută în totalitate contractul, apelând la alte companii private pe pozițiile finanțier profitabile, iar la Î.S. „CMAC” se apelează doar pe acele poziții cu volume reduse de bani și care sunt efectuate doar de către Î.S. „CMAC” pentru care se depun eforturi atât finanțiere, cit și profesionale pentru a asigura consumatorii cu aceste măsurări, prin diminuarea situației de a fi nevoiți să plece peste hotarele țării pentru realizarea acestora.

În aceeași ordine de idei, acreditarea mai multor companii private pentru inspecția dispozitivelor medicale și recunoașterea acestor companii cu dreptul de organism de inspecție de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale fără a proteja sau a acorda într-oarecare măsură un suport Î.S. „CMAC”, care a fost singura instituție de stat din țară care a elaborat procedurile specifice de verificare periodică a dispozitivelor medicale respectând implementarea prevederilor Legii nr. 102 din 9 iunie 2017 cu privire la dispozitivele medicale, într-o asigurarea siguranței pacientului și a utilizatorului prin dispozitive medicale sigure, eficiente și inofensive, care conform capitolului II pct.6 al Hotărârii de Guvern Nr.966 din 14-11-2017 „Pentru aprobarea Regulamentului privind verificarea periodică a dispozitivelor medicale puse în funcțiune și aflate în utilizare”, a fost și este în atribuția Agenției Medicamentului.

Totodată, se constată lipsa monitorizării desfășurării licitațiilor pentru prestarea serviciilor de inspecție a dispozitivelor medicale organizate de instituțiile medico-sanitare din țară și acordarea reducerilor mari și foarte mari de către companiile private pentru aceste servicii.

Eficiența activității economico-financiare se caracterizează prin indicatorii rezultatelor financiare și a rentabilității. La situația din 31 decembrie 2021, conform Situațiilor Financiare au fost înregistrați următorii indicatori de bază.

Rezultatele financiare ale Î.S. "CMAC", mii lei

Tabelul 2

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, mii lei	Ritmul creșterii, %
	Precedentă	Curentă		
Venituri din vânzări	26193,6	24849	-1344,6	-5,1
Costul vânzărilor	19105,2	17448,9	-1656,1	-8,7
Profitul brut (pierderi)	7088,4	7400,1	311,7	+4,4
Rezultatul din activitatea operațională	-145,1	-230,4	-85,3	+58,8
Rezultatul din alte activități	1128,4	-434,3	-1562,7	-259,7
Impozitul pe venit	0	0	0	0
Profitul net	983,3	-664,7	-1648	-148

Conform datelor din tabel, observăm că Î.S. "CMAC" a înregistrat rezultate financiare negative în valoare absolută la toate compartimentele.

La compartimentul Profitul net al perioadei de gestiune întreprinderea înregistrează pierderi în valoare de 664,7 mii lei.

Aceasta se datorează cheltuielilor administrative majorate, pentru procurarea materialelor de protecție anti-covid și micșorarea veniturilor din vânzări.

Micșorarea veniturilor din vânzări se datorează faptului transmiterii cu titlu gratuit a echipamentului Laboratorului încercări și cercetări materialelor pentru drumuri către I.C.S.C.I.S Incercom la data de 01.04.2021.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări reflectă capacitatea întreprinderii de a obține profit în urma prestării serviciilor, adică caracterizează mărimea profitului obținut la un leu venituri din vânzări.

Aprecierea dinamicii rentabilității veniturilor din vânzări

Tabelul 3

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, mii lei
	2020	2021	
Venituri din vânzări, mii lei	26193,6	24849	-1344,6
Profitul brut, mii lei	7088,4	7400,1	311,7
Rezultatul din activitatea operațională, mii lei	-145,1	-230,4	-85,3
Profitul până la impozitare, mii lei	983,3	-664,7	-1648
Profitul net, mii lei	983,3	-664,7	-1648
Rentabilitatea veniturilor din vânzări, (%) calculată în baza:			
Profitului brut	27,1	29,8	-2,7
Profitului din activitatea operațională	-0,6	-0,9	-0,4
Profitului până la impozitare	3,8	-2,7	-6,4
Profitului net	3,8	-2,7	-6,4

Din calculele efectuate și prezentate în tabelul nr. 3, putem concluziona că majoritatea indicatorilor de rentabilitate a veniturilor din vânzări au înregistrat scădere în anul 2021 față de anul de gestiune precedent.

Tabelul 4

Indicatori	Valoarea indicatorilor					Lei (col. 3 - col. 2)	
	În lei		În % conform datelor din bilanț				
	31.12.2020	31.12.2021	Începutul perioadei de gestiune (31.12.2020)	Sfîrșitul perioadei de gestiune (31.12.2021)			
1	2	3	4	5	6		
1. Active nete	31864692	28066565	82	88,1	-3798126		
2. Capital social	20837001	20837001	52	52,0	-		
3. Evaluarea activelor nete în raport cu capital social (rîndul 1-rîndul 2)	11027691	7229565	31,5	36,1	-3798126		

Pentru perioada anului 2021, Î.S. "CMAC" a înregistrat tendințe nesemnificative de descreștere a indicatorilor economici de bază. Conform aprecierii rezultată din datele prezentate în tabelul nr. 4 se

atestă descreșterea activelor nete cu 11,9 % față de perioada precedentă de gestiune, iar capitalul social înregistrează aceeași mărime de 20 837,0 mii lei.

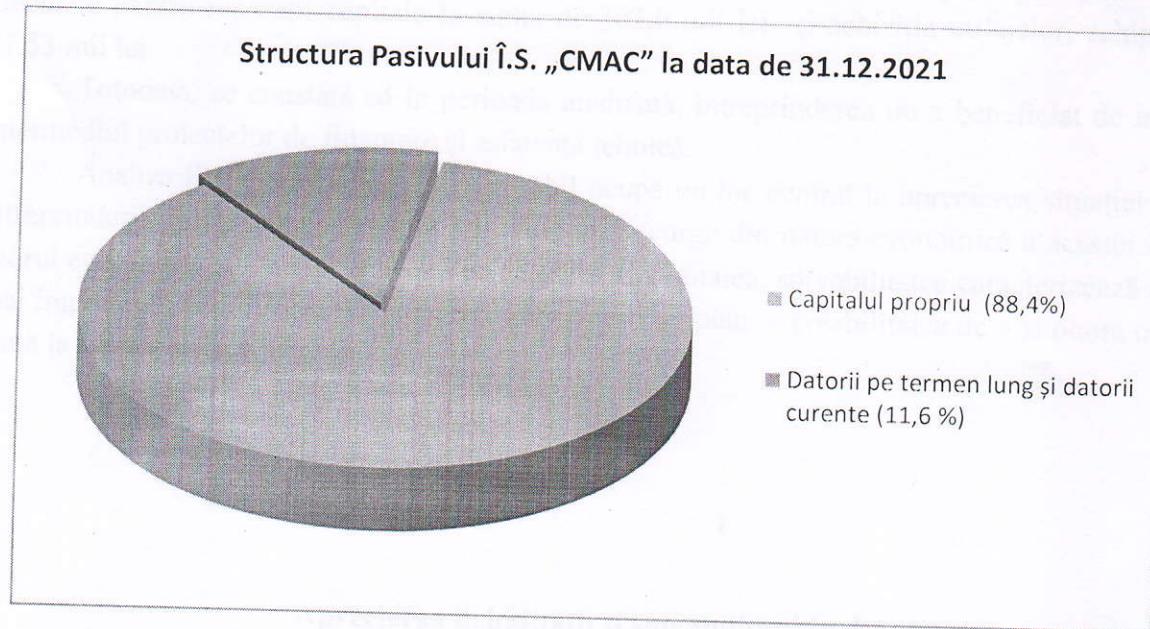
Capitalul propriu, conform datelor înregistrate în evidență contabilă la 31.12.2021, constituie 28 066,6 mii lei, pe cind la începutul anului a înregistrat valoarea de 31 864,7 mii lei.

Dinamica structurii capitalului propriu pentru anul 2021 ale I.S. "CMAC"

În urma activității I.S."CMAC" pe parcursul perioadei de gestiune a anului 2021 capitalul propriu s-a micșorat cu valoarea de 3798,1 mii lei sau cu 11,9%, datele pe elemente contabile din Bilanț fiind prezentate în tabelul nr. 5. În urma evaluării activelor nete ale I.S. "CMAC" în anul 2021 se concluzionează că, activele nete la data de 31.12.2021 nu prevalează capitalul propriu constituind mărimea în valoare de 28 066,6 mii lei.

Nr.	Denumirea posturilor	Suma, mii lei	Tabelul 5 %
1.	Capitalul social și suplimentar	20 837,0	74,2
2.	Rezerve stabilite de legislație	3 125,6	11,1
3.	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	-	-
4.	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	- 3945,5	-14,0
5.	Profit net al perioadei de gestiune	-	-
6.	Alte elemente de capital propriu	8049,5	28,7
Total Capital propriu		28 066,6	100,0 %

Diagrama 1

Din datele diagramei structurii capitalului propriu pentru anul 2021 al I.S. "CMAC" se observă ponderea de 88,4 % a capitalului propriu față de datorii pe termen lung și datorii curente ce constituie 11,6 %. Un trend pozitiv ceea ce denotă asigurarea executării la maxim a obligațiilor contractuale față de clienții întreprinderii și evidența permanentă a debitorilor și creditorilor.

Analiza lichidității Bilanțului Contabil ocupă un loc centralizat în aprecierea situației financiare a întreprinderii. Importanța deosebită a lichidității decurge din natura economică a acestui indicator. În cadrul echilibrului finanțier capacitatea de plată, lichiditatea, solvabilitatea caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a întreprinderii pe piață – posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente.

Analiza investițiilor realizate de I.S. "CMAC" în anul 2021

Tabelul 5

Indicatori	2020, mii lei	2021, mii lei	Abaterea absolută, mii lei	Abaterea relativă, %
Investiții, inclusiv	3653,90	384,13	-3269,77	-10,5
- Din surse proprii	3196,85	384,13	-2812,72	-12
- Din proiecte de finanțare	128,7	-	-128,7	-100
Mașini, utilaje, instalații de transmisie	3325,54	81,53	-3244,01	-2,5
Reparații capitale	328,35	302,6	-25,75	-92,1

Conform datelor din tabel, putem constata că I.S. "CMAC" a înregistrat o micșorare semnificativă a indicatorilor de investiții totale pe entitate.

Investițiile realizate în anul 2021 au constituit 384,13 mii lei și au fost cu 10,5 % mai puțin comparativ cu anul precedent, unde au fost realizate investiții în valoare de 3653,90 mii lei.

Analizând structura investițiilor realizate în anul 2021, putem constata că investițiile au fost efectuate în totalitate din surse proprii constituind 384,13 mii lei, unde principalele investiții au fost efectuate pentru reparații capitale în sumă de 302,6 mii lei și achiziția utilajelor, echipamentelor – 81,53 mii lei.

Totodată, se constată că în perioada analizată, întreprinderea nu a beneficiat de investiții prin intermediul proiectelor de finanțare și asistență tehnică.

Analiza lichidității Bilanțului Contabil ocupă un loc centralizat în aprecierea situației financiare a întreprinderii. Importanța deosebită a lichidității decurge din natura economică a acestui indicator. În cadrul echilibrului finanțier capacitatea de plată, lichiditatea, solvabilitatea caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a întreprinderii pe piață – posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente.

Aprecierea lichidității și solvabilității în dinamică

Tabelul 6

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, +/-	Abaterea relativă, %
	2020	2021		
Lichiditatea curentă, Total Active Curente/Datorii Curente	1,15	1,26	0,11	109,6

Lichiditatea intermediară, <i>Mijloace Bănești + Investiții + Creațe /Datorii Curente</i>	0,78	0,76	-0,02	97,4
Lichiditatea absolută, <i>Mijloace Bănești/Datorii curente</i>	0,35	0,14	-0,21	40
Coeficientul de solvabilitate, <i>Total Active/Total Datorii</i>	4,9	5,57	0,67	113,7

Din calculele efectuate și prezentate în tabel, observăm că la I. S. "CMAC", în perioada anului de gestiune, o tendință de creștere a coeficienților de lichiditate..

Lichiditatea curentă se încadrează în nivelul limitei optime (1 – 2,5), lichiditatea curentă fiind de 1,15 în 2020 și de 1,26 în 2021, observându-se tendințe de creștere a acestui coeficient comparativ cu anul precedent.

Din cauza micșorării sumei mijloacelor bănești în condițiile creșterii datorilor curente și a creațelor să micșorat lichiditatea intermediară de la 0,78 în anul 2020 la 0,76 în anul 2021, încadrându-se în nivelul optim al acestui indicator (0,7-0,8).

Limitele stabilite (0,2-0,25) este indicatorul lichidității absolute, care așa micșorat de la 0,35 în 2020, la 0,14 în 2021. Aceasta reprezintă cel mai strict și dur criteriu de apreciere a lichidității, deoarece în cadrul calculării acestuia se compară cele mai lichide active curente cu datorii pe termen scurt.

Coeficientul de solvabilitate înregistrează o creștere în anul 2021 față de 2020 cu 0,67 sau cu 113,7 puncte procentuale, coeficientul în 2021 ajungând la valoarea de 5,57 (valoare minimă admisă poate varia între 1,2-1,8). Coeficientul este mai mare ca 1, deci întreprinderea este capabilă să-și achite datoriile atât pe termen scurt cât și pe termen lung.

2.2 Analiza indicatorilor non-financiari

În activitatea întreprinderii, pe lîngă indicatorii de performanță financiară, care ne permite să diagnosticăm eficiența și eficacitatea rezultatelor financiare obținute într-o anumită perioadă de timp, este important de identificat indicatorii nefinanciari de performanță ale entității, care reprezintă, la rîndul lor, un instrument de gestiune managerială complexă. Astfel, pentru atingerea obiectivelor propuse de către conducerea CMAC, se pot evidenția următorii indicatori non-financiari:

- ✓ *Indicatori operaționali*, prin implementarea sistemului de control intern, fiind organizate atât audituri interne în cadrul organizației, cât și audituri de supraveghere externe de către evaluatorii Centrului Național de Acreditare "MOLDAC";
- ✓ *Gradul de satisfacție al clienților*, prin oferirea de servicii calitative clienților noștri fideli și potențialilor clienți, oferirea consultanței necesare, posibilitatea verificării statului cererii online, executarea lucrărilor în termeni restrânsi, etc;
- ✓ *Imaginea pe piață*, promovarea serviciilor noastre atât pe site-ul cmac.md, cât și în alte surse media, menite să îmbunătățească poziția întreprinderii noastre pe piață internă, cât și externă; în acest sens a fost creat un nou site al întreprinderii cu modificarea logo-ului, a fost implementat Sistemul de management la nivelul întreprinderii conform ISO 9001:2015, care va contribui ulterior la promovarea unei imagini de întreprindere competitivă.

- ✓ *Motivația și satisfacția în muncă de către salariați*, reprezintă un indicator non-financiar important pentru întreprindere, cu deținerea unui personal calificat, responsabil, energetic și dinamic, în acest sens, se organizează cursuri de pregătire profesională a personalului în diferite domenii de activitate, cu posibilitatea de a fi avansați în funcțiile oferite de conducerea CMAC, cu remunerarea atractivă a personalului (salariul mediu pe întreprindere în anul 2021 este de 9850 lei/salariat), oferirea de plăti suplimentare, conform Contractului colectiv de muncă la nivel de unitate al I.S. "CMAC", etc;
- ✓ *Numărul de reclamații din partea agenților economici*, este un indicator esențial în aprecierea calității serviciilor oferite de către entitatea noastră, de aceea se urmărește periodic de către responsabilitii de sisteme de management a reclamațiilor parvenite din partea agenților economici, înregistrate în condica de reclamații, cu identificarea cauzelor și soluționarea ulterioară a acestora;
- ✓ *Climatul organizațional*, constituie cheia succesului oricărei organizații, asupra importanței unui „climat sănătos”, influențează inevitabil satisfacția și atitudinile angajaților, iar acestea se răsfrâng la rândul lor asupra performanței în muncă. În acest sens, se organizează ședințe de lucru, seminare, activități recreative, unde se discută problemele din activitatea de bază a fiecărei subdiviziuni și căile de soluționare ale acestora, opiniile și sugestiile salariaților, care ulterior să favorizeze eficiența în cadrul întreprinderii.

2.3 Resursele umane

Baza activității I.S. "CMAC" o reprezintă capitalul uman, de aceea atragerea, menținerea, dezvoltarea, și utilizarea corectă a resurselor umane reprezintă un obiectiv esențial și organizațional în entitate.

La 31 decembrie 2021, statele de personal cuprindeau 147,5 salariați (inclusiv 18 persoane cu contracte de muncă suspendate), după cum urmează: locația Chișinău – 82 persoane, locația Bălți – 11 persoane, locația Ceadâr-Lunga și Cahul – 10 persoane, dintre care 68 sunt femei.

Capitalul uman în cadrul organizației este divizat în mai multe categorii de angajați, ponderea cea mai semnificativă deținând-o personalul de producere - 72 % din total personal pe întreprindere (și anume, specialiști/experți din domeniul metrologiei, certificare și încercări de laborator). Astfel, conform diagramei nr. 1 se prezintă următoarea configurație a divizării pe funcții a personalului:

E important de menționat că pe parcursul anului 2021, s-au organizat cursuri de instruire a specialiștilor pe diferite domenii de activitate. În acest sens, au fost instruite 27 de angajați din cadrul I.S. "CMAC", participând la seminare și cursuri de pregătire profesională în sumă de 85342,68 lei.

III. Managementul Riscurilor

Managementul riscurilor este un element esențial al strategiei de dezvoltare a I.S. „CMAC”. Prin acest proces se asigură realizarea eficientă a obiectivelor întreprinderii. Principalele riscuri identificate sunt:

1. Riscul de personal.

Vârstă de pensionare, migrarea angajaților, dificultăți în încadrarea muncii a specialiștilor din motivul existenței unor cerințe restrictive ce țin de domeniile de activitate ale întreprinderii (de ex: experiență în domeniul evaluării conformității de minim 3 ani) și lipsa specialiștilor de pregătire profesională în cazul unor domenii;

2. Riscul de inovație și modernizare.

Transpunerea Directivelor Europene la legislația națională presupune o perioadă de tranziție și adaptare, fapt care poate crea unele stagnări de dezvoltare și regres de indicatori financiari ai întreprinderii și excluderea unor categorii de servicii;

3. Risc de producere.

Suspendarea, retragerea domeniilor acreditate din considerente de lipsă a solicitărilor în domeniul dat;

4. Riscuri financiare.

Riscul valutar și de lichiditate. Apare în consecința variației cursului valutar (apreciere, depreciere) a valutei de contract, în perioada dintre momentul încheierii contractului și data la care se efectuează plata în valută.

5. Riscul concurențial.

Apariția mai multor concurenți în domeniile acreditate și posibilitatea concurenților de a examina fiecare agent economic în parte și de a le oferi reduceri esențiale.

IV. Dezvoltarea și performanțele întreprinderii

Î.S. „CMAC” pe parcursul anului 2021 a depus eforturi constante în vederea menținerii domeniului de acreditare, fiind efectuate audituri interne conform domeniilor de activitate din cadrul întreprinderii, și respectiv audituri externe (audituri de supraveghere și evaluări de reacreditare planificate) efectuate de către experții Centrului Național de Acreditare „MOLDAC”. În urma acestor audituri, evaluatorii MOLDAC au confirmat, atât competența de activitate pe fiecare domeniu în parte, cât și corespunderea Sistemului de Management al Calității din cadrul Î.S. „CMAC” la cerințele standardelor naționale și internaționale.

Totodată, este important de menționat că în perioada anului 2021, în cadrul Î.S. „CMAC” nu au fost înregistrate reclamații din partea persoanelor fizice/juridice, ceea ce demonstrează competența personalului calificat și confirmă încrederea clienților în calitatea serviciilor prestate de către întreprinderea noastră.

**Şef direcție DCF
Contabil șef**

Ariana Tiganescu